

OKRUGLI STOL

**O JEZIČNOM IDENTITETU
BUNJEVACA**

Gostujući predavači:

doc. dr. sc. Mirjana Crnić Novosel

Institut za hrvatski jezik i jezikoslovlje – Podružnica u Rijeci

**BUNJEVAČKI GOVORI U KONTEKSTU
REKONSTRUKCIJE POVIJESTI**

prof. dr. sc. Petar Vuković

Filozofski fakultet, Sveučilište u Zagrebu

BAČKI BUNJEVCI – IDENTITETI I JEZIČNE PRAKSE

29. travnja 2021. godine u 14 sati

putem platforme Zoom:

<https://us02web.zoom.us/j/81418718435?pwd=b25VT0t3TDgwck2dnZqSFNGZ3FhZz09>

Meeting ID: 814 1871 8435

Passcode: 392546

CENTAR ZA JEZIČNA ISTRAŽIVANJA FILOZOFSKOG FAKULTETA U RIJECI

SAŽECI IZLAGANJA:

BUNJEVAČKI GOVORI U KONTEKSTU REKONSTRUKCIJE POVIJESTI

Bunjevački su govori heterogena skupina govora koja pripada novoštokavskom ikavskom dijalektu. Na hrvatski su teritorij pristizali u nekoliko etapa u 16. i 17. st., a valovi njihovih migracija razlikovali su se i po vremenu trajanja i po uzroku. Iako njihova pradomovina još nije strogo definirana, etnološki pokazatelji upućuju na određene prostore koji bi bili bunjevačka prvotna staništa. Prema podacima dostupnima u povijesnoj i etnološkoj literaturi, podrijetlo se Bunjevaca vezuje uz Il Bosnu, Hercegovinu i Dalmaciju odakle su se Bunjevci raselili u Bačku sa širim područjem Podunavlja, na područje sjeverne Dalmacije, Like, Primorja i Gorskoga kotara. Te su migracije oblikovale bunjevačke identitete kroz povijest, a njihova izrazita mobilnost uzrokovala je podjelu Bunjevaca i njihovih govora na nekoliko ogranaka prema teritorijalnome prostiranju: dalmatinski, primorsko-lički i podunavski ogranak. U svim spomenutim oazama Bunjevci su doseljenici pa njihove govore smatramo neautohtonim, doseljeničkim govorima. Primjer takva govora je Liča u Gorskome kotaru, koji će se u ovome predavanju predstaviti u kontekstu ostalih novoštokavskih ikavskih govora, pripadnika primorsko-ličkoga tipa bunjevačkih govora. Namjera je ove jezične analize upoznati javnost s temeljnim značajkama bunjevačkih govora koji se nastavljaju na zapadnohercegovačke govore i koje pratimo ne samo na području Hrvatske, nego i izvan naših granica. Pokazat će se koje ih izoglose unutar skupine rastavljaju, a koje spajaju. Takva analiza premašuje okvire popisivanja i opisivanja hrvatskih mjesnih idioma s ciljem arhiviranja građe i očuvanja narodnih govora jer ima ne samo lingvističku, već i povijesnu svrhu.

BAČKI BUNJEVCI – IDENTITETI I JEZIČNE PRAKSE

Kad je riječ o nacionalnoj i etničkoj identifikaciji, bački su Bunjevci duboko podijeljena zajednica: dio njih vjeruje da su samo jedna od hrvatskih subetničkih skupina te da govore hrvatskim dijalektom, a dio da čine posebnu etničku skupinu s vlastitim jezikom. Predavanje će biti posvećeno povijesnim korijenima divergentne etničke svijesti među bačkim Bunjencima i posljedicama koje takva svijest ostavlja na konstrukciju njihovih suvremenih identiteta. Najprije će biti prikazano formiranje Bunjevaca kao predmoderne etnije u Dalmaciji, a nakon toga tematizirat će se povijesna iskustva onih Bunjevaca koji su se preselili u ugarsko Podunavlje. Na kraju će biti uspoređeni modeli jezične regulacije i politike pamćenja u dvjema skupinama bačkih Bunjevaca.

